

Sygn. akt VI P 295/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Kryńska – Mozolewska

Ławnicy: Grażyna Pera

Piotr Rudzki

Protokolant: Aleksandra Włodawiec

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2020 roku w Warszawie, na rozprawie

sprawy z powództwa D. J.

przeciwko S. w W.

o ustalenie istnienia stosunku pracy, wynagrodzenie za pracę

orzeka:

1. oddała powództwo w zakresie roszczenia o ustalenie stosunku pracy;
2. uznaje się niewłaściwym rzeczowo w części dotyczącej roszczenia o wynagrodzenie za pracę i sprawę w tej części przekazuje do rozpoznania i rozstrzygnięcia do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Pragi Południe Wydziału Cywilnego;
3. zasądza od powódki D. J. na rzecz pozwanej S. w W. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Grażyna Pera sędzia Małgorzata Kryńska – Mozolewska Piotr Rudzki

Sygn. akt VI P 295/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 czerwca 2019 roku (data wniesienia) powódka D. J. wniosła o ustalenie pomiędzy nią a pozwaną S. w W. stosunku pracy zawartego na podstawie umowy o pracę na czas określony z dnia 31 lipca 2018 roku do dnia 30 września 2018 roku na stanowisku członka zarządu na pełen etat z datą rozpoczęcia pracy 1 sierpnia 2018 roku i miejscem wykonywania pracy w siedzibie pozwanej za wynagrodzeniem miesięcznym 2.774,96 zł brutto. Wniosła również o zasądzenie wynagrodzenia za pracę w kwocie 5.549,92 zł brutto wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 2.774,96 zł od dnia 1 września 2018 roku oraz od kwoty 2.774,96 zł od dnia 29 września 2018 roku.

W uzasadnieniu podała, że uchwałą z dnia 31 lipca 2018 roku Rada Nadzorcza pozwanej wyznaczyła powódkę do czasowego pełnienia funkcji członka Zarządu do dnia 30 września 2018 roku w związku z rezygnacją członka zarządu W. G.. Powódka została wyznaczona do pełnienia tej funkcji na okres dwóch miesięcy (sierpień i wrzesień 2018 roku). Jej członkostwo w Radzie Nadzorczej uległo zawieszeniu. Powódka w kwestii wynagrodzenia powoływała się na opinię prawną z dnia 8 sierpnia 2018 roku w przedmiocie jej wynagrodzenia sporządzoną na zlecenie zarządu. Powódka powołała się na zapis Regulaminu pozwanej (§ 2 pkt II ppkt 4-5) który w jej ocenie wskazywał na to, że z członkami Zarządu Rada Nadzorcza w imieniu Spółdzielni nawiązuje stosunek pracy. Wskazała, że świadczyła

pracę pod kierownictwem prezesa zarządu pozwanej, która wydawała jej polecenia, jakie obowiązki ma wykonywać w ramach stosunku pracy, wskazała czas i miejsce pracy. Podała, że wykonywała pracę jako pracownik i nie otrzymywała wynagrodzenia za świadczoną pracę. W przedmiocie wynagrodzenia wskazała, że według jej wiedzy wynagrodzenie uzyskiwane przez innych członków zarządu pozwanej wynosiło 2.000 zł netto.

(pozew – k. 1-8)

Pozwana w odpowiedzi na pozew uznała powództwo w części tj. zakresie żądania kwoty 1016,12 zł stanowiącej równowartość wynagrodzenia należnego powódce z tytułu czasowego pełnienia funkcji członka Zarządu za okres 2 miesięcy z zastrzeżeniem, że nie jest to wynagrodzenie należne powódce ze stosunku pracy, ale innej podstawy prawnej. W pozostałym zakresie wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwana argumentowała, że wynagrodzenie powódki, jako oddelegowanego członka Rady Nadzorczej za członkowsko w Zarządzie zostało ustalone na podstawie uchwały nr 03/08/2018 z dnia 20 sierpnia 2018 roku Rady Nadzorczej pozwanej. Pozwana wskazała, że powódka brała udział na posiedzeniu Rady Nadzorczej, na której została wybrana i nie składała żadnych uwag, co oddelegowani i wyraziła zgodę na przedmiotową czynność mając świadomość, że nie zawiera stosunku pracy. Wskazała, że powódka miała świadomość, że pozostaje członkiem Rady Nadzorczej, ale nie bierze w okresie oddelegowania udziału w jej pracach. Pozwana spółdzielnia podała, że to Rada Nadzorcza podejmuje decyzję o tym czy członek Zarządu zostaje zatrudniony na podstawie umowy o pracę czy nie. Podała, że możliwość zatrudnienia na umowę o pracę nie dotyczy osób oddelegowanych do pełnienia funkcji Członka Zarządu czasowo. Wskazała, że żaden z zapisów ani statutu ani ustawy dotyczącej pozwanej nie nakazuje zawierania z członkiem zarządu umowy o pracę. Wykonywanie obowiązków członka zarządu może odbywać się nie tylko na podstawie zawartej umowy o pracę, ale i stosunku organizacyjnego. W przedmiocie wynagrodzenia pozwana wskazała, że wynagrodzenie, które otrzymują członkowie zarządu mogą być różnicowe ze względu na ich kompetencje oraz obowiązki. Ponadto wskazała, że strony nie miały zamiaru zawarcia umowy o pracę, nie było podporządkowania, woli potwierdzenia umowy o pracę w formie pisemnej.

(odpowiedź na pozew – k. 72-79 oraz k. 183-190)

Pozwana zmodyfikowała powództwo w zakresie, w jakim uznała częściowo żądanie pozwu wnosząc o jego oddalenie również w zakresie uznanej kwoty 1016,12 zł. Wskazała, że taka kwota została wypłacona powódce, jako należność z tytułu czasowego pełnienia funkcji członka zarządu określonego uchwałą Rady Nadzorczej. Należność ta w ocenie pozwanej nie stanowiła wynagrodzenia za prace tylko ryczałt z tytułu czasowego pełnienia funkcji członka zarządu pozwanej.

(pismo pozwanej z daty 10.10.2019 r. – k. 178-179)

Ostatecznie powódka zmodyfikowała powództwo i wносиła o ustalenie istnienia stosunku pracy w okresie od 1 sierpnia 2018 roku do 30 września 2019 roku w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku członka zarządu za wynagrodzeniem 2.774,96 zł brutto. Wnosiła również o zasądzenie wynagrodzenia w kwocie i z terminami płatności odsetek jak w pozwie z dnia 28 czerwca 2019 roku.

(stanowisko powódki D. J. na rozprawie w dniu 12.12.2019 r. – protokół rozprawy k. 203-203v)

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwana jest osobą prawną – spółdzielnią i podlega wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego. W 2018 roku powódka była członkiem Rady Nadzorczej pozwanej. Nie posiadała zawartej umowy o pracę, jako członek Rady Nadzorczej z pozwaną.

(okoliczności bezsporne)

Uchwałą z dnia 31 lipca 2018 roku nr 01/07/2018 Rada Nadzorcza pozwanej na podstawie § 56 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo Spółdzielcze w związku z § 51 ust. 2 Statutu pozwanej oraz §17 ust. 1 Regulaminu Rady Nadzorczej pozwanej w związku ze złożeniem skutecznego oświadczenia woli o rezygnacji z pełnienia funkcji członka Zarządu przez W. G. z dniem 1 sierpnia 2018 roku wyznaczyła ze swojego składu – powódkę D. J. do czasowego pełnienia funkcji członka zarządu do dnia 30 września 2018 roku. Na czas pełnienia funkcji członka zarządu członkostwo powódki w Radzie Nadzorczej uległo zawieszeniu. Po zakończeniu okresu oddelegowania członkostwo miało zostać automatycznie przywrócone. Uchwała weszła w życie z dnia 31 lipca 2018 roku.

W trakcie posiedzenia Rady Nadzorczej obecna była powódka, która wyraziła zgodę na oddelegowanie jej do pełnienia funkcji członka Zarządu. W trakcie posiedzenia nie informowano powódki, że zostanie zawarta z nią umowa o pracę na czas oddelegowania, jako członka zarządu. Także powódka nie występowała o podpisanie z nią umowy o pracę na okres pełnienia funkcji, jako członkiem zarządu. Powódka miała świadomość, że ustępujący członek zarządu W. G. w okresie pełnienia funkcji posiadał zawarty z pozwaną kontrakt menadżerski, a w okresie kiedy ona będzie czasowo pełniła funkcję członka zarządu zawieszeniu ulegnie jej członkostwo w Radzie Nadzorczej.

(uchwała z dnia 31.07.2018 r. – k. 20; zeznania świadka K. B. (1) na rozprawie w dniu 12.12.2019 r. – protokół rozprawy k. 204v; zeznania świadka G. W. na rozprawie w dniu 12.12.2019r. – protokół rozprawy k.205; zeznania świadka S. J. na rozprawie w dniu 18.02.2020 r. – protokół rozprawy – k. 222; zeznania powódki D. J. na rozprawie w dniu 23.06.2020 r. – protokół rozprawy k. 266v)

Zgodnie z Regulaminem Zarządu pozwanej (§ 2 pkt II ppkt 4 i 5) umowy o pracę z członkami zarządu na zasadach określonych w uchwałach Rady Nadzorczej zawierają w imieniu pozwanej przedstawiciele Rady Nadzorczej delegowanej spośród jej członków. Rada Nadzorcza nawiązuje z członkiem zarządu stosunek pracy w zależności od powierzonego stanowiska – na podstawie umowy o pracę w oparciu o kodeks pracy lub umowę o zarządzanie spółdzielnią.

Zgodnie z § 3 pkt 1 ppkt 2 i pkt 3 Regulaminu członek Rady Nadzorczej może być czasowo oddelegowany do pełnienia obowiązków członka zarządu i może być w każdej chwili odwołany przez Radę Nadzorczą uchwałą podjętą zwykłą większością głosów. Odwołanie wymaga pisemnego uzasadnienia

(regulamin Zarządu pozwanej – k. 35-36)

Zgodnie z § 46 pkt 1 i 2 Statutu pozwanej Spółdzielni członek zarządu wybiera zwykłą większością głosów w głosowaniu tajnym Rada Nadzorcza, która może poprzedzić wybór przeprowadzeniem postępowania konkursowego. Rada Nadzorcza może odwołać członka zarządu w każdym czasie w drodze podjęcia uchwały w głosowaniu tajnym. Odwołanie członka zarządu nie może naruszać jego uprawnień wynikających z zawartego z nim stosunku pracy.

Zgodnie z § 47 pkt 1 i 2 Rada Nadzorcza podejmuje decyzję, z którymi członkami zarządu będzie nawiązany stosunek pracy. Z członkami zarządu zatrudnionymi w spółdzielni Rada Nadzorcza nawiązuje i rozwiązuje stosunek pracy stosownie do wymogów kodeksu pracy.

Zgodnie z § 51 pkt 1 i 2 Statutu nie można być jednocześnie członkiem Rady Nadzorczej i Zarządu. W razie konieczności Rada Nadzorcza może wyznaczyć jednego ze swoich członków do czasowego pełnienia funkcji członka zarządu. W tym przypadku członkostwo w radzie ulega zawieszeniu. Po zakończeniu okresu oddelegowania członkostwo w radzie zostaje automatycznie przywrócone.

(statut pozwanej Spółdzielni – k. 41-54)

Zgodnie z § 41 ust. 6 statutu członkowie Rady Nadzorczej za wykonywanie czynności związanych z pełnioną funkcją otrzymują miesięczne wynagrodzenie w kwocie odpowiadającej 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę. Wynagrodzenie miesięczne sekretarza Rady Nadzorczej wynosi 25% minimalnego wynagrodzenia.

(statut pozwanej Spółdzielni – k. 90)

Powódka pełniąc obowiązki członka Zarządu w okresie od 1 sierpnia 2018 roku do 30 września 2018 roku podpisywała dokumenty, jako członek zarządu w ramach reprezentacji pozwanej, obok drugiego członka zarządu.

W okresie od 1 sierpnia 2018 roku do 30 września 2018 roku powódka nie miała wyznaczonych stałych godzin pracy w biurze pozwanej spółdzielni. Godziny pracy powódki uzależnione były od zaistniałej sytuacji w spółdzielni. Ustalano telefonicznie lub na spotkaniach, w jakie dni i w jakich godzinach powódka miała wykonywać pracę. Część zadań zleconych przez pozwaną w zakresie analizy dokumentacji powódka realizowała z domu. Powódka nie została wyposażona przez pozwaną w narzędzia pracy takie jak telefon, komputer.

(dokumentacja – k. 127-143; zeznania świadka G. W. na rozprawie w dniu 12.12.2019r. – protokół rozprawy k.205; zeznania powódki D. J. na rozprawie w dniu 23.06.2020 r. – protokół rozprawy k. 267)

Oddelegowanie powódki do pełnienia funkcji członka zarządu po ustępującym W. G. wynikało z konieczności zapewnienia dwuosobowej reprezentacji pozwanej.

(zeznania świadka Z. A. na rozprawie w dniu 12.12.2019 r. – protokół rozprawy – k. 204; zeznania świadka K. B. (1) na rozprawie w dniu 12.12.2019 r. – protokół rozprawy k. 204-204v; zeznania świadka G. W. na rozprawie w dniu 12.12.2019r. – protokół rozprawy k. 204v-205)

Powódka zwróciła się do pozwanej w wiadomości e-mail z dnia 15 października 2018 roku, aby za okres od sierpnia i do września 2018 roku - kiedy była członkiem zarządu nie wypłacano jej wynagrodzenia.

(wiadomości e-mail – k. 182)

W dniu 24 lipca 2019 roku pozwana wypłaciła powódce na jej rachunek bankowy kwotę 736,53 zł tytułem „wynagrodzenie członka Rady Nadzorczej za okres 1.08.2018-30.09.2018r.)

(potwierdzenie przelewu – k. 181)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, których autentyczność nie była kwestionowana w toku procesu. Sąd ponadto dał wiarę zeznającym świadkom: G. W., S. K., Z. A., K. B. (2) oraz S. J.. Zeznania świadków były spójne co do okoliczności oddelegowania powódki do pełnienia obowiązków członka zarządu na okres dwóch miesięcy. Nie jest wiarygodne zeznanie świadka S. J. odnośnie tego, kiedy została podjęta uchwała o oddelegowaniu powódki oraz na jaki okres została oddelegowana. Z ustaleń Sądu poczynionych na podstawie przedłożonej uchwały nr 01/07/2018 r. wynika inny okres niż wskazywała świadek. W pozostałym zakresie zeznania świadka nie budzą wątpliwości Sądu co do tego jakie czynności wykonywała powódka, jej godzin pracy, dyżurów, zleczonych zadań oraz podległości służbowej.

Zeznaniom powódki D. J. Sąd dał wiarę co do wiedzy na temat zawieszenia jej stosunku członkostwa w Radzie Nadzorczej, niewystępowania o zawarcie umowy o pracę przy wybieraniu jej na stanowisko członka zarządu oraz, że powódka miała świadomość, że członek zarządu, którego zastępowała miał zawarty kontrakt menadżerski (umowę cywilnoprawną). Wiarygodne jest ponadto, że powódka nie miała wyznaczonych godzin pracy, co do zasady mogła sama wyznaczyć sobie godziny, w których pracowała, nie miała ustalonego trybu pracy. Sąd jednak nie dał wiary powódce, która zeznała, że tylko do 10 sierpnia 2018 roku wysłała 83 maile w związku ze sprawami spółdzielni. Powódka nie przedłożyła na tę okoliczność żadnych dowodów z dokumentów, fakt ten, na który zeznawała nie znajdował również potwierdzenia w zeznaniach świadków, którym Sąd dał wiarę.

Sąd nie oparł się na zeznaniach prezesa pozwanej spółdzielni (...), ponieważ w okresie spornym, którego dotyczy ta sprawa nie była członkiem zarządu lub nie pozostawała w innym stosunku łączącym ją z pozwaną. Nie miała wiedzy na temat okoliczności związanych ze sprawą, które w ocenie Sądu byłyby niezbędne do poczynienia stosownych ustaleń.

Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego nie oparł się na opinii prawnej z dnia 8 sierpnia 2018 roku przedłożonej przez powódkę w pozwie. Opinia ta stanowi dokument prywatny i stwierdzenia w niej zawarte nie wiążą Sądu. Sąd oceniając wszechstronnie ten dokument ustalił, że stanowił on tylko propozycję skierowaną do Rady Nadzorczej, aby uregulowała wynagrodzenie powódki w określony sposób. Nie był dla Rady Nadzorczej wiążący.

Odnosnie wysokości wynagrodzenia powódki niezależnie od jego podstawy Sąd wskazuje, że do akt sprawy nie została przedłożona przez żadną ze stron uchwała nr 03/08/2018. Sąd wobec braku tej uchwały i spornego charakteru wynagrodzenia powódki nie oparł się na twierdzeniach żadnej ze stron mając na względzie charakter łączącego strony stosunku prawnego.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania Sądu w tej sprawie były dwa roszczenia – o ustalenie istnienia stosunku pracy oraz wynagrodzenie za pracę.

W pierwszej kolejności Sąd zajął się rozpoznaniem roszczenia o ustalenie istnienia stosunku pracy. Na wstępie należy zauważyć, że podstawą prawną dla powództw o ustalenie istnienia prawa bądź stosunku prawnego jest regulacja z art. 189 kpc. Zgodnie z tym przepisem powód musi wykazać dodatkowo istnienie interesu prawnego uzasadniającego jego roszczenie. Interes ten stanowi, więc podstawową przesłankę materialnoprawną powództwa o ustalenie, a jednocześnie jest on kryterium zasadności wyboru tej formy ochrony praw podmiotowych. Przez „interes” należy rozumieć potrzebę wynikającą z sytuacji, w jakiej powód się znalazł, natomiast „prawny” dotyczy szeroko rozumianych praw i stosunków prawnych podmiotu. Powództwo o ustalenie zmierza do usunięcia stanu niepewności w łączącym strony stosunku prawnym. W orzecznictwie podkreśla się, że na podstawie art. 189 KPC pracownik ma interes prawny w ustaleniu rzeczywistej treści realizowanego stosunku pracy, jeżeli dochodzone ustalenie ma charakter niemajątkowy lub sprawia, iż oparte na nim potencjalne roszczenia majątkowe mogą się zaktualizować dopiero w przyszłości (wyrok SN z dnia 5 grudnia 2002 roku, sygn. akt I PKN 629/01). Ustalenie istnienia stosunku pracy warunkuje prawo do niektórych bieżących i przysłych świadczeń z ubezpieczeń społecznych, a także rzutuje, przez konstrukcję stażu ubezpieczenia, na ich wysokość. Ustalenie istnienia lub treści stosunku pracy jest w takim przypadku sposobem ochrony praw i uprawnień pracowniczych, gdy jeszcze nie jest możliwe dochodzenie świadczeń od pracodawcy albo z ubezpieczeń społecznych (wyrok SN z dnia 11 kwietnia 2017 roku, sygn. akt I PK 132/16). Jak słusznie wskazał SN w wyroku z dnia 15 grudnia 2009 roku, sygn. akt II PK 156/09, skoro sam ustawodawca wyodrębnił, jako samodzielną sprawę o ustalenie stosunku pracy (art. 23¹ KPC, art. 461 § 1¹ KPC, art. 63¹ KPC), to oznacza to, że są to regulacje szczególne do art. 189 KPC i potwierdzają jedynie, że w powództwie o ustalenie zawsze zawiera się interes prawny, o który chodzi w tym przepisie. W sporze o istnienie stosunku pracy, żądanie jego ustalenia zawsze stanowi o żywotnym prawie (interesie) powoda pracownika nie tylko aktualnym, lecz i przyszłym, nie tylko w sferze zatrudnienia, lecz i ubezpieczenia społecznego. W niniejszej sprawie należy, więc uznać, że powódka ma interes prawny w wytoczeniu powództwa o ustalenie istnienia między nią, a pozwaną spółką stosunku pracy. Powódka wnosila między innymi o zasądzenie wynagrodzenia za pracę na podstawie stosunku pracy, do czego niezbędne było w pierwszej kolejności ustalenie czy stosunek pracy między stronami istniał. Z tego też względu Sąd w pierwszej kolejności rozpoznał to roszczenie.

W ocenie Sądu roszczenie powódki o ustalenie istnienia stosunku pracy od 1.08.2018 r. do 30.09.2018 r. na stanowisku członka zarządu w wymiarze pełnego etatu za wynagrodzeniem brutto 2.774,96 zł nie zasługiwało na uwzględnienie w całości z następujących przyczyn.

Na wstępie Sąd wskazuje, że przedmiotem sporu w niniejszym postępowaniu jest kwestia ustalenia, czy czynności wykonywane przez powódkę przez dwa miesiące (sierpień i wrzesień 2018 roku), w wyniku oddelegowania jej, jako

członka Rady Nadzorczej do czasowego pełnienia funkcji członka zarządu pozwanej - były wykonywane w warunkach określonych w dyspozycji art. 22 § 1 k.p., tj. czy relacja wiążąca powódkę z pozwaną w okresie od sierpnia do września 2018 r miała cechy stosunku pracy.

Niesporne pomiędzy stronami było to, że powódka w 2018 roku tj. również przed 31 lipca 2018 roku była członkiem Rady Nadzorczej pozwanej. W dniu 31 lipca 2018 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę nr 01/07/2018 r. na podstawie, której powódka została oddelegowana do czasowego pełnienia funkcji członka zarządu na okres 2 miesięcy. Sąd na podstawie zeznań świadków ustalił, że powódka uczestniczyła w posiedzeniu Rady Nadzorczej, na którym podjęto przedmiotową uchwałę w przedmiocie oddelegowania i wyraziła zgodę na przedmiotową czynność. Jak wynika ze statutu pozwanej Spółdzielni Rada Nadzorcza podejmuje decyzje, z którymi członkami Zarządu ma być nawiązany stosunek pracy (§ 42 pkt 1 Statutu pozwanej). Z całości brzmienia regulacji statutowej wynika, że Rada Nadzorcza wyposażona jest w kompetencje do decydowania czy wszyscy, czy też tylko niektórzy członkowie zarządu będą związani ze spółdzielnią stosunkiem pracy, a w relacji z członkiem zarządu, co, do którego Rada Nadzorcza zdecydowała o nawiązaniu stosunku pracy - to ona jest organem dokonującym czynności nawiązania i rozwiązania umowy. Z regulacji tej wynika, że Rada Nadzorcza ma możliwość wyboru, z kim zawiera umowę o pracę, jako członkiem zarządu. Należy również wskazać, że powódka, jako oddelegowany członek Rady Nadzorczej do zarządu na okres 2 miesięcy nie straciła statusu członka Rady Nadzorczej na ten okres.

W wyniku delegacji nie następuje zmiana statusu osoby delegowanej, tj. nie traci ona członkostwa w radzie nadzorczej i nie uzyskuje członkostwa w zarządzie spółdzielni. Nadal pozostaje członkiem Rady Nadzorczej, delegowanym do czasowego pełnienia funkcji członka zarządu. Utrata statusu członka Rady Nadzorczej może nastąpić jedynie w przypadkach wygaśnięcia jego mandatu, co następuje wyłącznie w wyniku odwołania, śmierci, rezygnacji lub upływu kadencji. Delegowany członek rady nadzorczej nie staje się członkiem zarządu, gdyż byłoby to sprzeczne z art. 56 § 1, zdanie drugie ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze tj. zakazem łączenia funkcji członka rady nadzorczej z funkcją członka zarządu. Ponadto z osobą zasiadającą w zarządzie na podstawie oddelegowania nie można zawrzeć stosunku pracy, ponieważ w skład rady nadzorczej spółdzielni mieszkaniowej nie mogą wchodzić osoby, będące pracownikami spółdzielni (art. 8² ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych). Osoba delegowana nie uzyskuje statusu członka zarządu, a jedynie zyskuje prawną podstawę dla czasowego wykonywania czynności członka zarządu, jednocześnie nie tracąc statusu członka rady nadzorczej. W takiej sytuacji była powódka tj; została oddelegowana czasowo do pełnienia funkcji członka zarządu i tym samym mimo, że status członka Rady Nadzorczej uległ zawieszeniu to w tym okresie nie utraciła tego statusu. Z powyższych względów pozwana z powódką nie mogła zawrzeć umowy o pracę, ponieważ pozostawałoby to sprzeczne z przepisami prawa oraz regulacjami statutu pozwanej spółdzielni.

Niezależnie od powyższego regulacje ustawowe znajdujące zastosowanie do pozwanej spółdzielni mieszkaniowej tj. ustawa z dnia 16 września 1982r. Prawo Spółdzielcze oraz ustawa z dnia 15 grudnia 2000r o spółdzielniach mieszkaniowych nie zawierają przepisów ani regulacji, które nakazują zawarcie stosunku pracy z osobą wybraną do zarządu spółdzielni mieszkaniowej, w szczególności z członkiem Rady Nadzorczej oddelegowanym do czasowego pełnienia funkcji członka zarządu. Fakt pełnienia funkcji członka zarządu również rozumianej, jako czasowe oddelegowanie do spółdzielni mieszkaniowej nie skutkuje wprost obowiązkiem zawarcia z nim umowy o pracę.

Z art. 52 § 1 ustawy Prawo spółdzielcze wynika, iż z członkami zarządu rada nadzorcza może nawiązać stosunek pracy na podstawie umowy o pracę (por. art. 25 k.p.) albo powołania (art. 68 k.p.), a w spółdzielniach pracy – na podstawie spółdzielczej umowy o pracę (art. 131 i n. pr. spółdz.). Przepis ten nie ustanawia obowiązku pozostawiania przez członka zarządu spółdzielni mieszkaniowej w stosunku pracy ze spółdzielnią, ani fikcji prawnej, zgodnie, z którą każde zatrudnienie członka zarządu spółdzielni mieszkaniowej w tej spółdzielni jest – bez względu na jego cechy in concreto – zatrudnieniem na podstawie umowy o pracę (wyrok SA w Gdańsku z 5.03.2009 r., III AUa 1512/08, LEX nr 524900). Inaczej mówiąc, art. 52 Prawa spółdzielczego w zw. z art. 22 k.p., nie uzasadniają wniosku, że czynności członka zarządu spółdzielni powinny być traktowane jako wykonywane w ramach stosunku pracy (wyrok SN z 4.01.2012 r., III CSK 174/11, LEX nr 1168544).

Członek zarządu spółdzielni mieszkaniowej może zatem pozostawać w stosunku członkostwa w organie spółdzielni bez jednoczesnego pozostawania w stosunku pracy z tym podmiotem. Należy wskazać, że treścią stosunku członkostwa w zarządzie spółdzielni jest uprawnienie i obowiązek współdziałania z pozostałymi członkami zarządu w wykonywaniu wszystkich czynności, które w myśl ustawy - Prawo spółdzielcze i statutu należą do kompetencji tego organu (v. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 października 2017 r. III AUa 1608/15). Również wypłata wynagrodzenia członkom zarządu z tytułu wykonywania zadań w zarządzie (art. 48 pr. spółdz.), przyznanego przez radę nadzorczą (art. 46 § 1 pkt 8 pr. spółdz.), nie świadczy o nawiązaniu z tymi członkami zarządu stosunku pracy na podstawie art. 52 § 1 pr. spółdz. W razie nie nawiązania stosunku pracy z członkami zarządu, za podstawę prawną wypłaty wynagrodzenia należy przyjmować odpowiednie przepisy o zleceniu, a zwłaszcza art. 735 i art. 744 w zw. z art. 750 k.c.

Ponadto członek zarządu spółdzielni może wykonywać swoją funkcję w ramach stosunku pracy lub stosunku organizacyjnego. Według orzecznictwa przepis art. 52 § 1 Prawa spółdzielczego nie nakłada na spółdzielnię obowiązku zawarcia umowy o pracę na stanowisku członka zarządu (V. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2003 r. III PZP 19/2002 OSNP 2003/14 poz. 329; wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2000 r. I PKN 101/2000 OSNAPiUS 2002/8 poz. 180; z dnia 7 czerwca 2011 r. II PK 313/2010 LexPolonica nr 3870362; z dnia 4 stycznia 2012 r. III CSK 174/2011 LexPolonica nr 4126588 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 marca 2009 r. III AUa 1512/2008 Przegląd Orzecznictwa Sądu Apelacyjnego w Gdańsku 2009/1 poz. 3 str. 79).

Należy również wskazać, że gdyby pozwana chciała zawrzeć z powódką, jako członkiem Rady Nadzorczej umowę o pracę w okresie sprawowania przez nią obowiązków członka zarządu to zrobiła by to niezgodnie z przepisem art. 8² ust. 2 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Zatem Rada Nadzorcza pozwanej delegując powódkę do wykonywania obowiązków w zarządzie nie mogła zawrzeć z nią umowy o pracę, tak by było to zgodne z przepisami prawa obowiązującymi pozwaną. Niezależnie jednak od tego nawet gdyby przyjąć, że na okres, kiedy powódka była członkiem zarządu (od 1 sierpnia do 30 września 2018 roku) i utraciła status członka Rady Nadzorczej to do pozwanej reprezentowanej w tym przypadku przez Radę Nadzorczą należało czy zawrze z powódką umowę o pracę. Z ustaleń Sądu nie wynika, aby na posiedzeniu Rady Nadzorczej przedstawiciele pozwanej w jakikolwiek sposób wyrazili chęć zawarcia z powódką umowy o pracę. Ponadto powódka nie uzależniła możliwości oddelegowania jej do pełnienia funkcji członka zarządu od zawarcia z nią umowy o pracę. Strony na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 31 lipca 2018 roku nie ustaliły, jakie wynagrodzenie za wykonywanie swoich obowiązków ma otrzymywać powódka. Ustalenie wynagrodzenia jest jednym z essentialia negotii stosunku pracy zgodnie z art. 22 KP.

Sąd ma ponadto na względzie, że umowa o pracę jest to zgodne oświadczenia stron, co do jej warunków, czyli samej treści, ale także faktu zamiaru jej zawarcia. Strony nie wyraziły zgodnego zamiaru (oświadczeń woli) zawarcia umowy o pracę. Powódka wyrażając zgodę na czasowe objęcie funkcji członka zarządu, jako członek Rady Nadzorczej nie zgłaszała, iż umowa o pracę została potwierdzona na piśmie.

Powódka nie świadczyła pracy podporządkowanej, nie miała określonego czasu pracy wykonywania czynności, nie podpisywała listy obecności. Dla stwierdzenia, że w treści stosunku prawnego występuje pracownicze podporządkowanie pracownika pracodawcy, z reguły wskazuje się na takie elementy jak: określony czas pracy i miejsce wykonywania czynności, podpisywanie listy obecności, podporządkowanie pracownika regulaminowi pracy oraz poleceniom kierownictwa, co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania pracy oraz obowiązek przestrzegania norm pracy, obowiązek wykonywania poleceń przełożonych, wykonywanie pracy zmianowej i stała dyspozycyjność, dokładne określenie miejsca i czasu realizacji powierzonego zadania oraz ich wykonywanie pod nadzorem kierownika (Sąd Najwyższy w Postanowieniu z dnia 29 maja 2019 r. II UK 202/18). Nie każde zobowiązanie, jakie realizują strony przybiera postać stosunku pracy, zwłaszcza, gdy w tle pozostają aktywne więzy korporacyjne (v. Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 13 listopada 2018 r. I UK 12/18).

Powódka wykonywała czasowo czynności polegające na pełnieniu funkcji członka zarządu pozwanej. Czynności te ograniczały się do podpisywania dokumentów, w związku z wymogiem 2 osobowej reprezentacji. Czynności te powódka mogła wykonywać w dowolnym czasie i miejscu, zgodnie z ustaleniami pomiędzy zainteresowanymi

stronami tych czynności. Z ustaleń Sądu wynika, że powódka miała godziny pracy, które były możliwe do ustalenia z pozwaną, jednak nie były to stałe godziny. Powódka część pracy wykonywała z domu. Godziny pracy powódka ustalała dowolnie, tak, aby wykonywać swoje obowiązki. Sama sobie organizowała pracę i tylko częściowo była podporządkowana pozwanej spółdzielni. Powódka mogła decydować, kiedy pracuje poza siedzibą pozwanej poza okresami, kiedy musiała mieć dyżur w pozwanej spółdzielni. Powódka nie miała wyznaczonego miejsca ani czasu na wykonywanie zadań, nie działała też w warunkach podporządkowania służbowego, nie była zobligowana do stałej dyspozycyjności. Powyższe rozważania przemawiają za tym, że stosunek zawarty między powódką a pozwaną był stosunkiem cywilnoprawnym – organizacyjnym.

Reasumując w ocenie sądu w okresie od 1 sierpnia 2018 roku do 30 września 2018 roku strony łączył stosunek organizacyjno-prawny wynikający z czasowego oddelegowania powódki jako członka Rady Nadzorczej do pełnienia funkcji członka zarządu który nie był stosunkiem pracy w rozumieniu kodeksu pracy. Wobec powyższego powództwo o ustalenie istnienia stosunku pracy w okresie od 1 sierpnia 2018 roku do 30 sierpnia 2018 roku jest bezzasadne w całości podlegało oddaleniu o czym orzeczono jak w punkcie pierwszej sentencji wyroku.

Mając na względzie, że stosunek który istniał między stronami w okresie co do którego powódka dochodziła wynagrodzenia tj. w okresie od 1 sierpnia 2018 roku oraz od 30 września 2018 roku nie był stosunkiem pracy, tylko stosunkiem cywilnoprawnym Sąd uznał się niewłaściwym rzeczowo w zakresie roszczenia o wynagrodzenie i na podstawie art. 200 § 1⁴ KPC przekazał sprawę sądowi rzeczowo właściwemu. Wynagrodzenie z tytułu przedmiotowego oddelegowania w okresie od 1 sierpnia 2018 roku do 30 września 2018 roku ustalała zgodnie z kompetencjami Rada Nadzorcza pozwanej. Kwestia wysokości wynagrodzenia pozostaje sporna między stronami. O przekazaniu sprawy w części sądowi właściwemu Sąd rozpoznający sprawę orzekł jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 i 99 KPC w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych uznając, że pozwana wygrała w zakresie roszczenia o ustalenie istnienia stosunku pracy i wobec czego powódka jest zobowiązana zwrócić jej koszty procesu – zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

ZARZĄDZENIE

1. (...)